

5 sön e Tref.

Petri och Pauli dag.

Predikan på distans 2021-07-04.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du gett oss ditt heliga och saliggörande ord. Vi ber om din helige Andes hjälp att förstå ordet, ta det till oss, tro på det och leva efter det. Vi ber att du också ville ge oss nåd att vittna om ditt evangelium för andra människor så att också de kan bli frälsta. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Predikotext. Luk. 5:1-11

1 En gång stod Jesus vid Gennesarets sjö, och folket trängde sig in på honom för att få höra Guds ord. 2 Då såg han två båtar ligga vid stranden. De som fiskade hade lämnat dem och höll på att skölja näten. 3 Jesus steg i en av båtarna, den som tillhörde Simon, och bad honom lägga ut lite från land. Sedan satte han sig och undervisade folket från båten.

4 När han hade slutat tala, sade han till Simon: "Gå ut på djupet och lägg ut era nät till fångst." 5 Simon svarade: "Mästare, vi har arbetat hela natten och inte fått något. Men på ditt ord ska jag lägga ut näten." 6 De gjorde så, och de fick så mycket fisk att näten höll på att brista. 7 Då vinkade de åt sina vänner i den andra båten att komma och hjälpa dem. Och de kom och fyllde båda båtarna så att de var nära att sjunka.

8 När Simon Petrus såg detta, föll han ner vid Jesu knän och sade: "Gå bort från mig, Herre! Jag är en syndig människa." 9 Han och alla som var med honom hade gripits av bävan inför fångsten de hade fått, 10 även Jakob och Johannes, Sebedeus söner som fiskade i lag med Simon. Men Jesus sade till Simon: "Var inte rädd. Från och med nu ska du fånga människor." 11 Då drog de upp båtarna på land, lämnade allt och följde honom.

I vår evangeliebok firas denna söndag Petri och Pauli dag. Först några historiska uppgifter om de båda apostlarna, som avrättades år 64 under kejsar Nero i Rom.

//Det allra äldsta omnämmandet om Petrus död finns i ett brev från biskop Clemens av Rom (o. år 100) till församlingen i Korint. Han nämner där att Petrus och Paulus har lidit och dött martyrdöden i Rom. Omkring år 180 skrev biskop Dionysios av Korint angående Petrus och Paulus: "Båda dessa grundade församlingen i Korint och undervisade oss, och efter att på samma sätt ha undervisat i Italien led de martyrdöden ungefär samtidigt." Omkring år 200 nämner den kristne läraren Tertullianus att Petrus och Paulus dog i Rom under Neros tid. Petrus död omnämns även av den kyrkliche författaren Caius som på 200-talet berättar att Petrus och Paulus "led martyrdöden vid samma tid".

I sin "Kyrkohistoria" från år 325 skriver historikern Eusebius att Nero "offentligt förklarade sig vara Guds främste fiende" och att han "slaktade apostlarna": "Paulus sägs därför ha blivit halshuggen i Rom och Petrus ska ha korsfäst under honom. Och denna berättelse bekräftas av det faktum att namnen Petrus och Paulus än i dag finns kvar på begravningsplatserna i den staden [dvs Rom]." Denna tradition om Petrus död fanns inte bara i Rom utan var uppenbarligen utbredd inom hela den kristna kyrkan. Det råder därmed knappast någon tvekan om att Petrus verkligen avrättades i Rom någon gång under de förföljelser som den romerske kejsaren Nero utsatte de kristna för år 64. Och när det gäller hur korsfästelsen gick till ger Eusebius också besked: "Petrus synes ha predikat i Pontus, Galatien, Bitynia, Kappadokien och Asien, till de judar som levde spridda utomlands. När han slutligen kom

till Rom korsfästes han med huvudet nedåt, sedan han själv begärt att få lida på detta sätt." Eusebius anger som sin källa en skrift av teologen *Origenes* från omkring år 230. (Källa: Thor-Leif Strindberg, Bibelfrågan).//

Både Petrus och Paulus var kallade av Kristus själv. Profeterna och apostlarna hade en särställning i Kristi kyrka. Deras uppgift var att förkunna och skriva ned Guds Ord till hela världen. Jesus gav sina apostlar löftet:

Men när han kommer, sanningens Ande, då ska han leda er in i hela sanningen. Han ska inte tala av sig själv utan bara tala det han hör, och han ska förkunna för er vad som kommer att ske. Han ska förhärliga mig, för han ska ta av det som är mitt och förkunna för er (Joh. 16:13f).

Och när Jesus kallade förföljaren Paulus som apostel sade han:

Jag har visat mig för dig för att utse dig till tjänare och vittne, både till det du har sett och till det jag ska visa dig. Och jag ska rädda dig från ditt eget folk och från hedningarna. Jag sänder dig till dem för att öppna deras ögon, för att vända dem från mörker till ljus och från Satans makt till Gud, så att de får syndernas förlåtelse och en plats bland dem som helgats genom tron på mig (Apg. 26:16ff).

Apostlarna och profeterna var syndiga människor som vi. Men av Gud fick de sin särskilda kallelse och genom den helige Ande fick de nåden att tala och skriva Guds ord. Därför säger aposteln till alla kristna:

Ni är uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Kristus Jesus själv. I honom fogas hela byggnaden samman och växer upp till ett heligt tempel i Herren, och i honom blir också ni sammanbyggda till en boning åt Gud genom Anden (Ef. 2:20ff).

Vi kan lita på att Bibeln ger oss Guds rena och klara ord. Vi kan med förtröstan bygga våra liv på denna grund, där Kristus är själva hörnstenen.

Detta ord sänder nu Gud ut i hela världen. Det sker som i berättelsen om den stora fiskfångsten i dagens evangelium. Lärjungarna hade arbetat hela natten, men inte fått någon fisk. Då sade Jesus: *Gå ut på djupet och lägg ut era nät till fångst! (v. 4)*. När då lärjungarna följde Jesu ord fick de så mycket fisk att näten började gå sönder och den andra båten måste komma och hjälpa till. Båtarna blev så fullastade att de höll på att sjunka! Petrus blev då alldeles ifrån sig och ropade: *Gå bort från mig, Herre! Jag är en syndig människa (v. 8)*. Petrus förstod att de alla stod inför den helige Guden själv och att de inför honom var stora syndare, som måste förgås. Kristus visade med detta under på nytt att han verkligen är Herre över allting. När han sade att de skulle få fisk ute på djupet blev det så. De fick uppleva det därför att de följde Jesu ord. Petrus sade ju: *På ditt ord ska jag lägga ut näten (v. 5)*. När vi följer Jesu ord får vi också uppleva att ordet är sant och verksamt.

Först blir vi förskräckta när vi ställs inför Guds lag och helighet. Då förstår vi att vi är förtappade syndare, som inte kan bestå inför Gud. Ja, alla som var med vid fisket fruktade och bävade. Till dem hörde också Jakob och Johannes, står det. Så ser vi av vår text att apostlarna var vanliga människor med synd och brist. Inför Gud var de alla syndare. Så är det också med oss. Så lär oss dagens text för det första att alla människor är syndare som av lagen döms till evigt straff, till att förkastas från Guds ansikte.

Men evangeliet talar framför allt om Guds nåd och förbarmande. Jesus säger till Petrus: *Var inte rädd. Från och med nu ska du fånga människor (v. 10)*. Petrus fruktade för Herrens vrede och dom. Men Jesus säger: *Var inte rädd!* Jesus har inte kommit för att döma utan för att frälsa människorna. Han säger själv: *Jag har inte kommit för att döma världen utan för att frälsa världen (Joh. 12:47)*. Luther pekar på att de s.k. *antinomisterna* missbrukar detta ord. De menar att man inte skall predika lagen i kyrkan utan börja direkt med evangelium. De använder dagens text felaktigt och säger att Jesus först genom evangelium visade sin makt och att det var evangeliet som gjorde att Petrus blev så förskräckt. Mot detta säger Luther att allt i

Skriften som får oss att bli förskräckta för vår synd är lag. Även förkunnelsen om Kristi död på korset är en lag när den används för att förskräcka oss för våra synder. Det avgörande är att människan först måste göras till en syndare så att hon förstår sin hopplösa belägenhet. Därför måste lagen först predikas för alla människor. Att först gå ut till oomvända människor och förkunna evangelium om syndernas förlåtelse är inte den rätta vägen, säger Luther. Evangelium skall verkligen förkunnas, men bara för dem som har blivit förskräckta av lagen och bekymrade över sina synder. Så gör Jesus i vår text. Han visar först hur lärjungarna trots allt sitt eget arbete inte fick någon fisk.

Så är det också med vårt jordiska arbete. Vi kan inte förtrösta på att välsignelsen skall komma på grund av arbetet. Det är endast Guds nåd som ger oss det dagliga brödet. Men när vi tackar Gud för detta och vet att allt gott kommer från honom skall vi också arbeta flitigt i vår kallelse. Vi människor vill göra tvärtom. Vi vill förtrösta på att endast vårt eget arbete kan hjälpa oss både kroppsligen och andligen. Istället för att lämna omsorgen till Herren förtröstar vi på vad vi själva kan åstadkomma. Men när Herren sedan befäller oss att arbeta vill vi inte göra det. Då hänvisar vi till att välsignelsen ju endast kommer från Gud. Alltså behöver vi inte arbeta och möda oss alls. På samma sätt är det med det andliga livet. När det gäller frälsningen vill vi själva medverka och inte tro att Gud gör allt av nåd. När sedan Gud befäller oss kristna att göra goda gärningar mot vår nästa och leva i helgelse säger vi att vi inte kan göra någonting själva utan att Gud måste göra allt. Så betonar Luther att vi människor alltid vill göra precis tvärt emot vad Herren säger till oss i ordet.

Men när vi följer Guds ords rätta ordning skall vi lämna alla omsorger åt Herren, både i vårt dagliga liv och framför allt när det gäller saligheten. Han lovar oss den av nåd allena för Kristi skull. *Av nåden är ni frälsta genom tron*, säger han, *inte av er själva, Guds gåva är det* (Ef. 2:8). När vi sedan tror på evangeliet skall vi se till att vi också lever i helgelse och gör goda gärningar. Det är sådana gärningar som Gud själv bereder och hjälper oss att utföra i tron.

Petrus och de övriga apostlarna fick även uppdraget att inte längre fånga fiskar utan människor. Så ger Gud utöver förlåtelsen och trösten också en kallelse till var och en. Varje kristen är kallad att vara en själavinnare och förebedjare. Detta gäller inte bara prästerna. Många har blivit vunna för Guds rike genom vanliga kristnas vittnesbörd i hemmet eller på arbetsplatsen eller bland vännerna. De har själva först fått uppleva välsignelsen av att följa Guds ord och lita på det, och vill sedan ge detta välsignade ord vidare. Petrus och de övriga apostlarna fick det stora uppdraget att arbeta i predikoämbetet. Men detta ämbete är också fyllt med faror och svårigheter, motgångar, lidanden och förföljelser. Även när Herren ger en stor fångst händer det att nätet går sönder. Det syftar på sådana kristna som inte längre tror utan är som fiskar som simmar iväg när nätet brister. Det syftar också på de många bristerna inom kyrkan. Det kommer falska lärare och partier som gör att nätet inte håller. Luther pekar på detta i sin predikan över denna text. Men trots alla dessa svårigheter fångas mer fisk än någonsin. Så samlar Herren in alla sina utvalda till himmelens härlighet.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*